

NOTA INFORMATIVA DE LA SECRETARIA GENERAL EN RELACIÓ AMB EL REIAL DECRET LLEI 21/2020, DE 9 DE JUNY, DE MESURES URGENTS DE PREVENCIÓ, CONTENCIÓ I COORDINACIÓ PER A FER FRONT A LA CRISI SANITÀRIA PROVOCADA PER LA COVID-19, PUBLICAT EN EL BOE NÚM. 163, DE 10 DE JUNY DE 2020.

I. ANTECEDENTS

Atès que l'**OMS**, l'**11 de març de 2020**, va declarar com a **pandèmia internacional** la situació d'emergència produïda a conseqüència del brot epidemiològic de la **Covid-19**.

Atès que el **Consell de Ministres**, en sessió de **14 de març de 2020**, va aprovar el **Reial Decret 463/2020, de 14 de març**, pel qual es va **declarar l'estat d'alarma** a tot el territori nacional, per un període de **15 dies** naturals, **per a fer front a la crisi sanitària provocada per la Covid-19**, de conformitat amb el que disposa la **Llei Orgànica 4/1981, d'1 de juny**, dels **estats d'alarma, excepció i setge** i, en base a l'habilitació que li atorga l'**article 116 de la Constitució Espanyola**.

Atès que el Reial Decret 463/2020, de 14 de març, de declaració de l'estat d'alarma, ha estat **prorrogat** sis vegades per un període de 15 dies cada cop, **prèvia l'autorització corresponent del Congrés dels Diputats**, d'acord amb el previst a l'**article 116 de la Constitució Espanyola** i la **Llei 4/1981, d'1 de juny, dels estats d'alarma, excepció i setge**, que el desenvolupa.

Atès que el **Consell de Ministres**, en sessió de **28 d'abril de 2020**, va aprovar el **Pla per a la transició a una nova normalitat**, que consta de quatre fases i **s'aplica de forma gradual i asimètrica** a les diferents províncies, municipis i unitats territorials, **d'acord amb els informes epidemiològics i d'acord amb l'evolució de la Covid-19**.

Atès que el **Reial Decret 555/2020, de 5 de juny**, aprova **prorrogar** l'estat d'alarma **fins a les 00.00 hores del dia 21 de juny de 2020**, data en què **es deixarà sense efectes l'estat d'alarma** aprovat pel Reial Decret 463/2020, de 14 de març.

Atès que el Reial Decret 555/2020, de 5 de juny, també disposa que, l'**autoritat competent delegada per a l'adopció, la supressió, la modulació i l'execució de les mesures corresponents a la Fase 3 del Pla de desescalada serà**, en exercici de les seves competències, exclusivament, **qui ostenti la Presidència de la comunitat autònoma, excepte per a les mesures vinculades a la llibertat de circulació que excedeixin l'àmbit de la comunitat autònoma**

II. ESTRUCTURA DEL REIAL DECRET LLEI 21/2020, DE 9 DE JUNY.

El referit Reial Decret Llei consta d'un **preàmbul; 31 articles, dividits en 7 Capítols; 6 Disposicions Addicionals; 1 Disposició Derogatòria; 8 Disposicions Finals i un Annex.**

1. El **Capítol I**, comprèn els **articles 1 a 5**, ambdós inclosos, i té per objecte **regular les disposicions generals**, en els termes següents:
 - a) **L'objecte del Reial Decret Llei 21/2020**, de 9 de juny, és **establir les mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació necessàries per a fer front a la crisi sanitària provocada per la Covid-19**, així com, **preveure possibles rebrots**, amb vistes a la superació de la Fase 3 del Pla de transició a una nova normalitat per part d'algunes províncies, illes o unitats territorials i, eventualment, l'expiració de la vigència de l'estat d'alarma.
 - b) El present Reial Decret Llei **és d'aplicació a tot el territori nacional**, si bé, estableix que **les mesures regulades en els capítols II, III, IV, V, VI i VII i en la Disposició Addicional Sisena, només seran d'aplicació en aquelles províncies, illes o unitats territorials que hagin superat la Fase 3 i en les que hagi quedat sense efecte totes les mesures de l'estat d'alarma**, de conformitat amb l'article 5 del Reial Decret 555/2020, pel qual es va prorrogar l'estat d'alarma fins a les 00.00 hores del dia 21 de juny, amb l'excepció del que disposa l'article 15.2 del mateix Reial Decret 555/2020, que serà d'aplicació en el moment de l'entrada en vigor del Reial Decret Llei 21/2020.
 - c) **Finalitzat l'estat d'alarma, les disposicions contingudes en els capítols II a VII i en la Disposició Final Sisena d'aquest Reial Decret Llei seran d'aplicació a tot el territori nacional** fins a que el Govern declari, de manera motivada, d'acord amb l'evidència científica i previ informe del Centre de Coordinació d'Alertes i Emergències Sanitàries, la finalització de la crisi sanitària provocada per la Covid-19.

El **Govern consultarà les comunitats autònomes**, prèviament a la finalització de la crisi sanitària provocada pel coronavirus.

- d) Els **òrgans competents** són:
-

- Amb **caràcter excepcional**, quan així ho requereixin motius **d'extraordinària gravetat i urgència**, serà l'**Administració General de l'Estat** qui **promourà, coordinarà o adoptarà**, en exercici de les seves competències, les **mesures necessàries per assegurar el compliment** del que disposa el present Reial Decret Llei, **amb la col·laboració de les comunitats autònomes**.
 - Correspon a l'**Administració General de l'Estat, a les comunitats autònomes i a les entitats locals**, en exercici de les seves competències, les **funcions de vigilància, control i inspecció del correcte compliment de les mesures establertes** en el present Reial Decret Llei 21/2020.
- e) **Tots els ciutadans** hauran d'adoptar les mesures **necessàries per evitar la generació del risc de propagació de la Covid-19**, així com, **l'exposició a aquest risc d'infecció**. Aquest deure de cautela i protecció serà igualment exigible als titulars de les activitats a les quals fa referència aquest Reial Decret Llei.
- f) D'acord amb el que disposa l'**article 65 de la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut**, es procedirà a l'**aprovació de plans d'emergència per afrontar emergències sanitàries**, mitjançant actuacions coordinades en salut pública, atenent els diferents nivells de risc d'exposició i de transmissió de la Covid-19, per al desenvolupament de les diferents activitats contemplades en el Reial Decret Llei 21/2020.
2. El **Capítol II**, comprèn els **articles 6 a 16**, ambdós inclosos i té per objecte **regular les mesures de prevenció i d'higiene**.
- a) **Ús obligatori de mascaretes a partir dels sis anys a:**
- La **via pública, espais a l'aire lliure i espais tancats d'ús públic o oberts al públic** en els quals **no sigui possible garantir la distància mínima d'1,5 metres** (abans era de 2 metres).
 - Als **mitjans de transport terrestre, aeri, ferroviari i marítim**, així com, en els **transports públics de viatgers**, públics o privats, de **fins a nou places, inclòs el conductor**.
-

- En el cas de **passatgers de bucs i embarcacions no serà obligatori l'ús de la mascareta** quan es trobin **dins de la seva cabina** o en altres **espais on es garanteixi la distància mínima d'1,5 metres**.

No serà obligatori l'ús de mascareta:

- En el cas de **persones que presentin algun tipus de malaltia que pogués veure's agreujada pel seu ús** o, aquells que per la seva **discapacitat no tinguin autonomia per treure's la mascareta**, així com, les **persones amb problemes de conducta** que facin inviable el seu ús.
- **Per a fer esport individual a l'aire lliure**, per causes de **força major** o necessitat o, quan per **la pròpia naturalesa de les activitats**, l'ús d'aquesta resulti incompatible.

b) Respecte de les **mesures que han d'adoptar els centres de treball**, regula les següents:

- Hauran d'adoptar mesures de **neteja, desinfecció i ventilació** adequades a les característiques i la intensitat de l'ús del centre de treball.
 - Hauran de **posar a disposició dels treballadors aigua i sabó** o dispensadors de **gels hidroalcohòlics o desinfectants**.
 - Hauran d'**adaptar les condicions de treball**, inclosa l'**ordenació dels llocs de treball i l'organització dels torns**, així com l'ús dels **llocs comuns** per a garantir la **distància mínima d'1,5 metres**.
 - Hauran d'**evitar coincidències massives** entre els treballadors, així com, entre aquests i els clients, especialment durant la franja de major afluència.
 - Hauran d'adoptar **mesures de reincorporació presencial de forma progressiva** en els centres de treball i **potenciar el treball a distància** per aquells llocs de treball que puguin realitzar-lo.
-

Les **persones** que presentin **símptomes compatibles amb la Covid-19** o **estiguin en quarantena no podran acudir al seu lloc de treball** i hauran de **contactar immediatament amb el telèfon habilitat a l'efecte**, així com, en el seu cas, **amb els serveis de prevenció de riscos laborals**.

- c) **L'administració sanitària competent adoptarà les mesures d'organització, de prevenció o d'higiene necessàries** per assegurar el benestar dels treballadors i dels usuaris en els centres de treball de serveis o establiments sanitaris.
- d) Les **administracions educatives** competents i **els titulars de centres docents**, públics o privats, hauran d'adoptar les **mesures de prevenció, desinfecció i condicionament** dels referits **centres educatius**.
- e) Les administracions competents adoptaran les **mesures de prevenció, desinfecció i condicionament dels centres residencials de persones amb discapacitat**, dels centres **residencials de la tercera edat**, dels centres **d'emergència, d'acollida i de pisos tutelats** de víctimes de violència de gènere i altres formes de violència contra les dones.

Hauran **d'aprovar un Pla de contingència contra la Covid-19** en el qual es regularan les mesures de prevenció, contenció, higiene i seguretat dels usuaris, així com, un protocol per a les visites.

- f) **Les Administracions competents vetllaran** perquè els titulars dels establiments comercials; els de serveis d'hostaleria i restauració: hotels i allotjaments turístics; d'activitats d'hostaleria i restauració; d'equipaments culturals, espectacles públics i altres activitats recreatives; de les instal·lacions d'activitats i competicions esportives i els titulars de la resta dels sectors d'activitats diferents a les definides anteriorment **compleixin amb les mesures de prevenció, contenció, condicionament i desinfecció aprovades per les autoritats sanitàries** i, **adoptin les mesures per a garantir**, en tot moment, la **distància mínima d'1,5 metres** i l'**aforament màxim**, evitant aglomeracions que posin en risc la transmissió del virus i l'aparició de nous brots.

- 3. El **Capítol III**, comprèn els **articles 17 i 18** i regula les **mesures en matèria de transport**, en els termes següents:
-

- a) En els serveis de **transport públic de viatgers de competència estatal ferroviari i per carretera**, quan estiguin subjectes a un **contracte públic o a obligacions de servei públic**, els **operadors hauran d'ajustar els nivells d'oferta** a l'evolució de la recuperació de la demanda, **amb la finalitat de garantir l'adequada prestació del servei**, facilitant als usuaris l'accés als seus llocs de treball i als serveis bàsics, atenent les mesures que estableixin les autoritats sanitàries per a combatre la Covid-19, **evitant**, en tot cas, **les aglomeracions**.

No obstant, **la Direcció General de Transport Terrestre podrà adequar l'oferta** d'aquests serveis per a garantir el correcte funcionament, quan existeixin **raons d'interès general**.

Els **operadors de transport aeri i terrestre interprovincials** amb número de **seient preassignat** hauran de **recavar la informació de contacte dels passatgers** i **conservar** aquestes dades durant un **mínim de quatre setmanes**, així mateix, hauran de **lliurar aquests llistats a les autoritats de salut pública qual se'ls requereixi**, amb la finalitat de **realitzar la traçabilitat dels contactes**.

- b) En el **transport de serveis de línies regulars per via marítima**, tant de passatgers com de càrrega, independentment de si estan subjectes a un contracte públic o a obligacions de servei públic, **la Direcció General de Marina Mercant podrà modular els nivells de prestació del servei**, per a garantir la prestació adequada del mateix.

Igualment, els operadors de transport marítim que en els bucs i les seves embarcacions disposin de **seients preassignats** hauran de **recavar la informació dels viatgers i conservar les dades** durant un **mínim de quatre setmanes** i l'hauran de **posar en coneixement de les autoritats de salut pública quan se'ls requereixi** per a realitzar la **traçabilitat de les dades**.

S'habilita el titular de la Direcció General de Marina Mercant, a proposta del Ministeri de Sanitat, **per a l'adopció de les mesures sanitàries necessàries per al control dels bucs de passatge** de transbordament rodat i bucs de passatgers, inclosos els creuers **que realitzen viatges internacionals i naveguen per mar territorial amb l'objecte d'entrar a ports espanyols**.

4. El **Capítol IV**, comprèn els **articles 19 a 21**, ambdós inclosos i regula les **mesures relatives a medicaments, productes sanitaris i aquells productes necessaris per a la protecció de la salut**, d'acord amb els termes següents:
- a) Els **fabricants i titulars d'autoritzacions de comercialització**, amb independència que actuïn en nom propi o a través d'entitats de distribució per contracte, estan **obligats a comunicar a l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris l'estoc disponible, la quantitat subministrada durant la darrera setmana i les previsions d'alliberament i recepció de nous lots**, de tots els **medicaments i productes sanitaris que siguin essencials** per a la gestió de la crisi sanitària provocada per la **Covid-19**, incloent-hi les dates i les quantitats estimades.
 - b) Els fabricants i els titulars d'autoritzacions de distribució de medicaments i productes sanitaris necessaris per a la lluita contra la pandèmia de la Covid-19 **hauran d'establir les mesures necessàries i habilitar els protocols per garantir el proveïment** dels esmentats medicaments, especialment, per al proveïment suficient per als caps de setmana i els períodes de vacances.
 - c) El **Ministeri de Sanitat podrà ordenar prioritzar la fabricació dels medicaments essencials** per a la lluita contra el coronavirus.
 - d) **L'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris podrà recavar** dels fabricants de medicaments la **informació sobre les operacions de fabricació** previstes.
 - e) **L'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris podrà atorgar una llicència excepcional** prèvia de funcionament d'instal·lacions o de modificació temporal de la llicència de funcionament, a sol·licitud de l'interessat, **per a la fabricació de mascaretes i bates quirúrgiques**, sempre que disposin, prèviament, de les instal·lacions necessàries.
 - f) En el cas de que l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris expedeixi una autorització per a la fabricació de mascaretes i bates quirúrgiques per la situació de crisi sanitària provocada per la Covid-19 que no hagin satisfet els procediments d'avaluació, de conformitat amb el que disposa l'article 13 del Reial Decret 1591/2009, de 16 d'octubre, **podrà establir les mesures de garantia sanitària necessàries i exigibles**, d'acord amb l'article 4 del referit Reial Decret.
-

- g) L'eventual **responsabilitat patrimonial**, que pogués imputar-se per **l'atorgament de la llicència provisional** prèvia del funcionament de les instal·lacions, per **l'ús de productes sense el marcat CE** o de les **garanties sanitàries no exigides als productes** a què fan referència els apartats anteriors serà assumida **per l'Administració General de l'Estat, sempre que el productes sanitaris hagin estat lliurat al Ministeri de Sanitat per al control i la lluita contra la pandèmia** provocada per la Covid-19 i **no hagi hagut cap benefici econòmic de l'empresari o del distribuïdor**.
 - h) **S'autoritza l'ús del bioetanol**, així com que l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris pugui **autoritzar la fabricació d'antisèptics per a pells sanes que continguin digluconato de clorhexidina**, sempre que segueixin les mesures aprovades pels òrgans competents.
5. El **Capítol V**, comprèn els **articles 22 a 27**, ambdós inclosos, i regula una sèrie de **mesures per a la detecció precoç de la malaltia, el control de les fonts d'infecció i la vigilància epidemiològica**
- a) **La Covid-19 és una malaltia** provocada pel virus SARS-CoV-2 i és de **declaració obligatòria urgent**, als efectes del previst en el **Reial Decret 2210/1995, de 28 de desembre**, pel qual es crea la xarxa nacional de vigilància epidemiològica.
 - b) S'estableix l'**obligació de lliurar a les autoritats de salut pública totes les dades necessàries per fer el seguiment i la vigilància epidemiològica de la Covid-19**, que siguin requerides i en els formats adequats, de forma diligent, **incloses**, en el seu cas, **les dades necessàries per a la identificació personal**.
 - c) Aquesta és una **obligació de totes les administracions públiques**, així com, per **qualsevol centre, òrgan o agència dependent d'aquestes** i, també, per a **qualsevol altra entitat, pública o privada, en què la seva activitat tingui implicacions en la identificació, el diagnòstic, el seguiment o el tracte dels casos** de Covid-19.
-

- d) En particular, serà d'aplicació a tots els centres, serveis i establiments sanitaris i de serveis socials, tant públics com privats, així com, als professionals sanitaris que hi treballen.
 - e) Els **serveis de salut pública de les comunitats** autònomes i de les ciutats de **Ceuta i Melilla han de garantir**, a tots els nivells d'assistència i, **especialment, en els serveis d'atenció primària** de salut, **que a totes les persones sospitoses de patir la Covid-19 se'ls realitzin les proves diagnòstiques de PCR** o altra tècnica de diagnosi molecular, tan aviat com sigui possible i, **tota la informació s'haurà de transmetre**, el més ràpidament possible, **a les autoritats de salut pública**.
 - f) Els **protocols de vigilància aprovats pel Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut Pública serà d'aplicació obligatòria a tot el territori nacional**, sense perjudici de que les comunitats autònomes i les ciutats de Ceuta i Melilla puguin adaptar-los a les respectives circumstàncies, mantenint sempre els objectius mínims aprovats.
 - g) En aquests protocols **s'inclouran les definicions necessàries per garantir l'homogeneïtat** de la vigilància, les fonts d'informació, les variables epidemiològiques, el circuit d'informació, la forma i la periodicitat de captació de les dades, la consolidació i l'anàlisi d'aquestes.
 - h) Els **laboratoris públics i privats, autoritzats per Espanya per a realitzar les proves diagnòstiques de la Covid-19 mitjançant PCR** o altres proves moleculars **hauran de remetre al Ministeri de Sanitat i a l'autoritat sanitària respectiva de la comunitat autònoma totes les proves realitzades**.
 - i) Els establiments, els mitjans de transports o qualsevol altre centre o entitat pública o privada en els **quals les autoritats sanitàries identifiquin la necessitat de realitzar la traçabilitat dels contactes**, tenen l'**obligació de facilitar a les autoritats sanitàries la informació** de que disposen o que se'ls sol·liciti en relació amb la identificació i les dades de contacte de les persones potencialment afectades.
 - j) **El tractament de les dades de caràcter personal** que es realitzi a conseqüència del desenvolupament i **en aplicació del Reial Decret Llei 21/2020 es farà d'acord amb el Reglament Europeu 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell, la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre**, de protecció de dades de caràcter personal i garantia de drets
-

digitals i, amb el que disposen els **articles 8.1 i 23 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril**, general de sanitat. Particularment, les obligacions d'informació als interessats, relatives a les dades obtingudes en aplicació del Reial Decret Llei 21/2020, s'ajustaran al Reglament 2016/679 del Parlament Europeu i del Consell.

- k) **El tractament de dades té per finalitat el seguiment i la vigilància de la Covid-19 per a prevenir i evitar situacions de gran gravetat**, atenent raons d'interès públic essencial en l'àmbit de la salut pública i per a la protecció dels interessos vitals dels afectats i d'altres persones, **garantint que les dades obtingudes siguin destinades exclusivament a aquesta finalitat.**
 - l) **Els responsables del tractament de les dades seran els òrgans competents de les comunitats autònomes** que hauran de **garantir les mesures de seguretat** preceptiva que resultin dels anàlisis de riscos, **tenint en compte que els tractaments afecten una categoria especial de dades** i que aquest tractament **el realitzaran les administracions públiques**, en compliment de l'Esquema Nacional de Seguretat.
 - m) **L'intercanvi de dades amb altres països** es regularà pel **Reglament Europeu 2016/679** del Parlament Europeu i del Consell.
6. El **Capítol VI** comprèn **els articles 28 a 30**, ambdós inclosos, i regula les **mesures per garantir les capacitats dels sistema sanitari**, en els termes següents:
- a) En **matèria de recursos humans**, les administracions competents vetllaran per **garantir la suficient disponibilitat de personal sanitari amb capacitat de reorganització d'aquest en funció de les necessitats de cada moment**. En tot cas, es garantirà el nombre necessari de professionals sanitaris involucrats en la prevenció i el control de la malaltia, el seu diagnòstic precoç, l'atenció dels casos detectats i la vigilància epidemiològica.
 - b) En relació amb els **plans de contingència**, aquests hauran **d'aprovar-se per part de les autoritats sanitàries de les comunitats autònomes** i hauran de **garantir la resposta i la coordinació** entre els **serveis de salut pública**, els **serveis d'atenció primària** i els **serveis hospitalaris**.
-

c) En relació amb l'**obligació d'informació**, les **comunitats autònomes hauran de remetre al Ministeri de Sanitat la informació necessària** sobre la situació de la **capacitat assistencial i de la necessitat de recursos humans i materials**.

7. El **Capítol VII**, comprèn l'**article 31** i té per objecte regular el **procediment i el règim sancionador**.

En relació amb les infraccions, procediments i sancions, es remet al procediment sancionador regulat a la **Llei 33/2011, de 4 d'octubre, general de Salut Pública**. No obstant, **afegeix com a infracció l'incompliment de l'ús de mascaretes en els supòsits obligatoris**, d'acord amb l'article 6 del present Reial Decret Llei 21/2020 i la sanció, que serà de fins a 100 €.

8. Les **Disposicions Addicionals**:

a) La **Disposició Addicional Primera**, conté les **previsions específiques en relació amb els controls sanitaris i les operatives en aeroports gestionats per Aena**.

b) La **Disposició Addicional Segona** incorpora **previsions en matèria de sanitat exterior en ports d'interès general**.

c) La **Disposició Addicional Tercera** recull l'**autorització de l'Administració General de l'Estat per atorgar avals**, per un import màxim de **2.817.500.000 €**, durant l'any 2020, per a **cobrir els costos i les pèrdues en les operacions de finançament que realitzi el Grup Banc Europeu d'Inversions a través del Fons Paneuropeu de Garanties** en resposta a la crisi sanitària provocada per la Covid-19.

d) La **Disposició Addicional Quarta** aixeca la **suspensió dels terminis de caducitat dels assentaments registrals**, suspesos en aplicació de l'article 42 del Reial Decret Llei 8/2020, de 17 de març, **reprenent el seu còmput amb efectes de 10 de juny de 2020**.

e) La **Disposició Addicional Cinquena** estableix que, **en l'àmbit de les Forces Armades**, serà la Inspecció General de Sanitat de la Defensa qui realitzi les

actuacions necessàries per al compliment de les disposicions dictades per aquest Reial Decret Llei, donant compte al Ministeri de Sanitat.

- f) La **Disposició Addicional Sisena** estableix, de manera conjuntural, i davant la situació de crisi sanitària, la **possibilitat d'incorporar el procés de dispensació de medicament en modalitat no presencial**, amb l'aplicació de les tecnologies de la informació i de la comunicació per garantir una atenció i seguiment òptim farmacoterapèutic i en relació amb la medicina al pacient **quan es donin situacions com la que s'han donat en aquesta crisi sanitària** o, en el cas de **persones en situació de vulnerabilitat, persones grans o malalts dependents**.

9. La **Disposició Derogatòria Única**, que **deroga les disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin** al que s'estableix el present **Reial Decret Llei 21/2020**.

10. **Les Disposicions Finals:**

- a) La **Disposició Final Primera modifica la Llei 48/1960, de 21 de juliol, de navegació aèria, introduint una Disposició Addicional Sisena** que habilita el titular de la Direcció de l'Agència Estatal de Seguretat Aèria per a concedir, en l'àmbit de la navegació aèria civil, exempcions a la normativa específica equivalent a l'establerta per la Unió Europea.
- b) La **Disposició Final Segona modifica la Llei 16/2003, de 28 de maig, de cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut, modificant l'article 65 i introduint un article 65 bis**, referent a l'obligació de subministrar determinades informacions per part de les comunitats autònomes al Ministeri de Sanitat en cas de situacions d'emergència per a la salut pública.
- c) La **Disposició Final Tercera modifica l'article 94.3 del Text refós de la Llei de garanties i d'ús racional de medicaments i productes sanitaris**.
- d) La **Disposició Final Quarta modifica l'article 40 del Reial Decret Llei 8/2020, de 17 de març**, amb la finalitat d'allargar, fins el 31 de desembre de 2020, la possibilitat de poder realitzar les **sessions dels òrgans de govern i d'administració de les societats civils i mercantils, així com, de les fundacions, per mitjans no presencials**, encara que no estigués previst en
-

els seus Estatuts o, fins i tot, que els seus **acords puguin fer-se per escrit sense la necessitat de celebrar una sessió**, sempre que **ho decideixi el president o quan ho sol·licitin**, com a **mínim, dos dels membres** de l'òrgan col·legiat.

- e) La **Disposició Final Cinquena modifica l'article 36 del Reial Decret Llei 11/2020, de 31 de març**, relatiu al **dret de resolució de determinats contractes sense penalització per part dels usuaris i dels consumidors**, amb la finalitat **d'allargar l'aplicació de l'article 36.1** del mateix per a aquells **contractes que resultin d'impossible execució com a conseqüència de les mesures imposades** per les diferents administracions públiques durant el procés de transició a una nova normalitat, **un cop que hagi perdut la vigència l'estat d'alarma** i estableix mesures de canvi en bons i similars, com alternativa al reemborsament dels pagaments de viatges que no es van poder realitzar.

Aquesta disposició addicional també **deroga l'article 37 del Reial Decret Llei 11/2020, de 31 de març**, en **coherència amb la major flexibilització en matèria de jocs establerta a les Fase 2 i 3** del Pla de transició a una nova normalitat.

- f) La **Disposició Final Sisena** estableix els **títols competencials de l'Estat** per dictar el Reial Decret Llei 21/2020.
- g) La **Disposició Final Setena** estableix una **habilitació a favor del Govern i dels Ministres de Sanitat i de Transport, Mobilitat i Agenda Urbana**, per a dictar les disposicions necessàries per al desenvolupament del present Reial Decret Llei.
- h) La **Disposició Final Vuitena** estableix **l'entrada en vigor del Reial Decret Llei 21/2020**, des del **dia següent a la seva publicació en el BOE**; és a dir, **l'11 de juny de 2020**, que és el dia posterior a la publicació del present Reial Decret Llei en el BOE núm. 163, de 10 de juny, sense perjudici del que disposa l'article 2 del mateix, en relació amb el seu àmbit d'aplicació.

Sant Just Desvern, 11 de juny de 2020.
